

גנזי המלך

קובץ שבועי בעניני יהדות מהוצאת **אֶרְבֵּעַ נֹסֵפֶת**

427

להזמנת עלונים ולפרסום טל: 0732-776776 03-6777779 מופץ בכל הארץ ב-40,000 עותקים

"וַתֵּמַת שֶׁרָה בְּקִרְיַת אֶרְבֶּעַ הוּא חֵבְרוֹן בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיָּבֵא אֲבָרָהָם לִסְפֹּד לְשֶׁרָה וּלְבַכְתָּהּ"

דיבור הכרחי

מתוך דרשותיו של הרב אמנון יצחק שליט"א

עשו לו במותו שהושיבו ישיבה על קברו' (ב"ק' טז): הכי חזינא דהא דאמרינן שהושיבו ישיבה על קברו, ה"מ בחכם שהיתה לו ישיבה בחייו ומתכונים היו בני ישיבתו לכבדו לישב לפניו כדרך שהיו יושבין לפניו בחייו ולומר שמועות בפניו בד"ת שלמדו ממנו וכיון שהדבר ידוע שכבוד גדול יש לו בכך אין בזה משום "לעג לְרֵשׁ" (משלי' יז ה)

וההיא דאמרינן; 'אין אומרים לפני המת אלא דבריו של מת' ואוקימנא; 'בד"ת'. וכן הא דתניא; 'לא יהלך אדם בבית הקברות בתפילין ויקרא ויתפלל' ('ברכות' יח). במת שלא היה חכם ולא בעל ישיבה עסקינן. א"נ; שהיה חכם אלא שאותם העוסקים בד"ת בפניו אינם מתכונים לעשות לו כבוד, אלא לעסוק בד"ת להנאת עצמן הוא שמתכונים' (שיטמ"ק' ב"ק' טז):. מה נפלאה ודקה היא הרגשת גדולי הראשונים; שלא ניסחף חלילה בדיבורים העלולים לפגוע בכבודו של מת ואשר מטרתם היא ההנאה העצמית! ומכאן אנו שבים לעדות הכתוב על אברהם אבינו ע"ה; שבא רק "לְסָפֵד לְשֶׁרָה וְלְבַכְתָּהּ" 'בשביל שרה ו... המשך בעמ' 2 <<<

מו: שהיא הכונה האמיתית בהספד, הרי המספיד המקונן מתכוון ל'יקרא דחיי עצמו' ולא זהו רצונו של המקום. ומשום כך הנהירנו חז"ל; 'אין אומרים בפני המת אלא דבריו של המת' ('ברכות' ג:). הדברים צריכים להיות ספורים ומדויקים לכבודו של המת בלבד. וכמש"כ רבינו יונה ז"ל; "שְׁמַחָה לְאִישׁ בְּמַעֲנָה פִּיּוֹ וְדָבָר בְּעֵתוֹ מֵה טוֹב" (משלי' טו כג) כשהדברים טובים בעיני האדם יש לו חשק לאמרם ומתוך שרואה אותם נאותים אינו מבקש עת שראוי שיצא מפיו כל דבר ודבר על אופניו ואומר אותם לפעמים בלא עתם ואין מעלתם ניכרת והוא טעות. אלא לבקש עת כל דבר ודבר, כי הדבר האמור בעתו כמה הוא טוב, מפני שבני אדם מכירים ומרגישים במעלתו' ('ברכות' כא: ר"י על הרי"ף).

וראיתי בשיטה מקובצת; 'וכבוד עשו לו במותו מלמד שהושיבו ישיבה על קברו. ובתשובות ה"ר יוסף הלוי ז"ל אבן מיגש; 'וששאלת: "הא דאמרינן; 'אין אומרים בפני המת אלא דבריו של המת' ('ברכות' ג:). אלמא אסור לדבר בפני המת בד"ת וקשיא לן אהא דאמרינן; 'וכבוד

'לספוד לשרה ולבכותה כף קטנה שלא בכה אלא מעט' (בעל הטורים). הוראה מוסרית נשגבה ארוגה כאן; המאמר מראה על עומק השלמתו ומוסריותו של אברהם אבינו, שאף בעת מיתת אשתו ידע לשלוט בכל מערכי לבו ומסתרי נשמתו וכשנאלץ לדבר דברים ידע לצמצמם ולכלכלם בזהירות נפלאה ומזוקקת שבעתים, שכל דבריו יהיו אך ורק קדש לה', שלא יתגנב בהם אף שמץ של התרברבות כלשהי!

בנוהג שבעולם; שהמספיד את המת אינו יכול לעצור בשטף רתחת דבריו, אין בכחו לבלום את רעיונותיו המתפרצים בהריפות בכדי להדהים ולהמם את השומעים והכל בכונה טמונה ומסותרת להראות את כחותיו וכשרונותיו בענפי התורה ודעת החיים, מגמה ותשוקה פנימית להיגלות ולהתראות לפני השומעים.

נמצא; שכל ההספד כאילו נטה ממטרתו העיקרית כבוד הנספד, כל המחזה הופך התחרות שבין הנואמים, שכל אחד מתכון להנאת עצמו ולכבודו, המספיד שוכח שכל דבריו צריכים לנגוע אך ורק בנקודה האמיתית, בה יתהלל וירום כבודו של הנספד ופעלו ובמקום; 'יקרא דשכבי' (סנהדרין'

גנזי המלך דברים הטעונים גניזה גנזי המלך דברים הטעונים גניזה

>>> המשך מעמ' 1

ולכבודה' (ספורנו). ואף בעת יחס לבבו הנדכה על הסתלקות צדקת זו לא יצא מגבולי ההספד לשמה, שלא השתלטו עליו שום פניות ומגמות אחרות, **ידע לצמצם את עצמו ודיבר רק; 'דבריו של המת'** בכה בכ"ף קטנה מתוך ענותנות ושלטון אלקי עילאי, כדין וכהלכה של בכיה והספד על אדם גדול.

והרעיון של צמצום הדברים שכונתם תהיה רק לשם שמים; יפה גם לכל נסיבות שונות המזדמנות לו לאדם ומאלצות אותו לפתוח את פיו ולדבר. ולא רק בנידון צער ואיננות, אלא אף בעת שמחה וצרכי הפרט והכלל, כשהאדם מוזמן לדבר ולהרצות דברים לפני קהל ועדה, אל נא ישכחו את המטרה שלשמה הוא הוזמן והוא הטבת מצב חברו בפרט או לחיזוקו של הכלל או לכבודה של תורה. ואל יהא כאותו שליח **'שהלך בשליחותו של חברו לקדש לו אשה וקדשה לעצמו'** (קדושין' ג א).

מטבע השלוחים שבאים לקדש שם שמים במסיבות של שמחות מצוה, לעתים מאד קרובות יקרה שהם שוכחים את משימתם שהוטלה עליהם ומתחילים לשוב ולהתפאר בכשרונותיהם רק להנאת עצמם ולהתפארותם, נמצא שכל המטרה מקולקלת ומעוקלת. **וזהו הלימוד המוסרי המונח באותו המאמר של בעה"ט; 'לספוד לשרה ולבכותה בכ"ף קטנה שלא בכה אלא מעט'** בכל עת מצוא צריך להתרכז ולומר את הדברים ההכרחיים ושיהיו לשם שמים בלבד **כמש"א; 'עשה דברים לשם פועלך לדבר בהם לשמים'** (דרך ארץ זוטא' ב). (תורת הנפש')

'ואבקרם וקו בא פנימים ויה' פרך את אבקרם ככל' (בראשית' כד א).

'יודע ה' ימי תמימים' (תהלים' לו יח). אנשי העולם השקועים בהבלי העוה"ז ורחוקים מחיי התורה, אין אצלם מציאות שיהיו נהנים מכל חייהם רציפות ארוכה ובלתי פוסקת, ההנאה הראשונה של השעה הראשונה ביום, אין לה שום קשר וצירוף עם ההנאה של השעה השניה, כי השעה השניה עדין איננה ואילו כאשר הוא מגיע לשעה השניה הראשונה חלפה לה וכן השעה השלישית הרביעית או החמישית **נמצא;** שהוא נהנה רק שעה אחת ביום, אותה שעה שהוא נמצא בה כעת, כי ההנאות נפרדות הן ואין אפשרות שיהנה הנאה רצופה אחת כל שעות היממה.

כן גם ההנאות של ימי השבוע; הנאת היום הראשון אין לה קשר להנאת היום השני וכך הוא לאורך כל ימי השבוע, כל הנאה נפרדת ליום שבו היא מנוצלת ואין

בה שום יחס להנאה של היום הבא לאחר מכן. ואותו דבר להנאות של כל שנה ושנה, אין אחת רואה את פני חברתה, חייהם אינם רצופים כלל, חיים שעות נפרדות, ימים נפרדים ושנים בודדות, אין להם הנאה של רציפות כ"ד שעות ביממה ולא שבעים שנות חייהם, כל זה בא להם מפני שאין להם כלי המחשבה וסגולת הטעם הנצחי.

'יודע ה' ימי תמימים'. הכונה; לאנשים המנצלים את סגולתם של הכלים הנצחיים ואת מטמון המחשבה הנסתר, על מנת לצרף ולאחד את כל הימים והשנים ולקפלם כאילו היו צרורים בתוך רגע אחד, חיי החכם תפילה ארוכה, ברגע אחד יכול הוא לנשום את האויר של כל שנותיו **וזהו סגולה מיוחדת; 'סוד ה' ליראי'** (תהלים' כה יד) שאותה אין יודעים כל אלו הרחוקים מאור הנצח.

ירא ה' מחונן בכלים נצחיים, כאלו שהוא מסוגל לקפל כאחד את הנאת כל כ"ד שעות ולטעום טעם עליון וכך יכול הוא גם בערוב ימיו לשקוע במחשבה ולהעביר בעיני רוחו את הנאות כל שנותיו הרבות ולחוש כאילו נמצא הוא באותו רגע החולף במחו כאילו היה חי עתה. הוא מצרף את העבר ההוה והעתיד בצרור אחד ועושה מהם רק הוה, כי הוא דומה ליוצרו שהכל הוה ונצחי אצלו ואשרי הצדיקים שמדמים צורה ליוצרה.

אנשי העולם חסרי האמונה נעדרים סוד זה, מחוסרים המה אושר ומתיקות בחייהם, כל חייהם אינם אלא רגע ושעה קלה ואף כל שעה מלאה רוגז וחסרון. ולעומתם הצדיקים יראי ה' תמיד לא חסר להם **כמש"ש בעל הטורים; "אכרץ אֶשֶׁר לא במספנת תאכל ביה לקם לא תחסר כל ביה"** (דברים' ח ט) **ג' במסורה; "לא תחסר כל ביה" ואידך; "נצפחת השמן לא תחסר" (מלכים' א יז יד) ויבטן השעים תחסר" (משלי' יג כה) אעפ"י שזה נאמר בארץ, הצדיקים בכל מקום לא תחסר להם שהרי אליהו הלך לצרפית ושם אמר לה; "לא תחסר אבל הרשעים בכל מקום שהם תחסר להם."**

'צדיק אכל לשבע נפשו' (משלי' יג כה) **זה אליעזר שאמר לרבקה; "הגמיאיני נא מעט מים"** (בראשית' כד יז) **ויבטן השעים תחסר" זה עשוי שאמר; "הלעיטני נא"** (בראשית' כה ל). **ד"א; "צדיק אכל לשבע נפשו" זו רות המואביה, שכתוב בה; "ותאכל ותשבע ותתר" (רות' ב יד) שהברכה שרתה בפיה של אותה צדקת "ויבטן השעים תחסר" אלו הגוים.**

מעשה בעכו"ם אחד שעשה סעודה לכל בני עירו, אמר רבי דוסתאי: "אותי

זימן לאותה סעודה עם כל בני עירו ולא היה שלהנו חסר מכל מטעמים שבעולם אלא אגוזי פרך בלבד, מה עשה? נטל את הטבלא מלפניו שהיתה יפה יותר משה ככרי כסף ושברה. אמרתי לו: "מפני מה עשית כך?" אמר לי: "אתם אומרים שהעוה"ז שלנו והעוה"ב שלכם, אם אין לנו אוכלים עכשיו, אימתי לנו אוכלין?" וקראתי עליו; "ויבטן השעים תחסר" (תנחומא' פנחס' יג).

מכאן אפוא שהרשעים אינם יודעים את סוד נעימות החיים, נעדרים עונג ומשוללים מן השכל הנצחי עד שחסר להם האושר בחיים, העולם הזה הוא אמנם שלהם אבל אינם נהנים הימנו, עשו הרשע שהעולם הזה נתון לו אינו יכול להשתמש בו העונג רחוק ממנו. ואף אם כל מטעמי העולם הזה נמצאים בידיהם, הרי הם בטלים ומבוטלים אם חסר להם רק דבר קטן, זה מטריד אותם ומבלבל את חושיהם, שולל את עשירותם ועומדים ריקים מכל זיק של שמחת הנפש.

"ויבטן השעים תחסר" תמיד חסר להם עוף קטן אם לא יהא בידם ידכא וישפיל אותם, ירוקן מתוכם כל אושר ושמחה. ואילו לצדיקים לא יחסר מאום, אם אמנם חסרים הם בכמות, הרי שמחת ומנוחת הנפש ממלאת את כל גופם ונשמתם **"לא תחסר כל ביה"** (דברים' ח ט) כי יש להם סגולות סוד הנצח, הנשמה המשמחת את הנפש.

"הנה עפלה לא ישקה נפשו בו נצדיק באמונתו יתנה" (חבקוק' ב ד). "עפלה לא ישקה נפשו בו" זה נבוכדנצר, כיצד? המליך הקב"ה אותו על כל העולם ולא היה שמח בחלקו שנה'; "לא ישקה נפשו בו" והיה מביט בעצמו ומתבייש בפני הבריות ואומר: "אני מלך" "לא ישקה נפשו בו" למה? שהיה קטן כבד, לכך נקרא שמו; נבוכדנצר נוטריקון נבוכדנצר; שהיה נובה ככלב על שהיה קטן ונצר שהוא ענף קטן "נצדיק באמונתו יתנה" (תנחומא' תרומה' ד).

אין לך דוגמא בהירה אף כי נוראה, מאותו המלך הגדול שהיה קטן ושפל מאד בעיני עצמו כמו נבוכדנצר זה שעולמו חשך בעדו ואין לך אומלל בחיים כמו מאושר זה. אין לך עני בכל הדורות כמו עשיר זה, אף אחד בדורות ובעולם כולו שעליהם מלך נבוכדנצר לא היה מרגיזו, לא היה מי שהשפילו או לבזותו וכש"כ למרוד בו, אלא כל העולם כולו היה מכבדו כורע ומשתחוה לו, מהללו ומשבחו בפה מלא, שולט בכל העולם ומכניע את כולם ובכל זאת היה אחד שנהג בו קלות ראש והביט עליו בעיניים עקומות ובמבט של

גנזי המלך דברים הטעונים גיזה גנזי המלך דברים הטעונים גיזה

אולם הצדיק; העני הקטן אשר אחרים מבזים אותו; עשיר הוא ומאושר בחיים, צהלתו בפניו וחדותו בלבו, כל העולם שלו הוא; העולם הבא שלו, העולם הזה שלו, מושל על עצמו, מושל על יצרו, כובש את כל העולם **"כָּא בְּיָמַי"** שבע שנים, ימיו תמימים בלי צל של פחד ודאגה, מאושר בעולם הזה ומאושר בעוה"ב. ('אור חדש') ■

מאוס ונמאס חלש וחולה אנוש. זה השפיל את חייו כאילו אבוד הוא לעולם, זה הפך אותו לאיש האומלל ביותר בחייו, כאסקופה הנדרסת, מלא רוגז **'נובה ככלב'** שאין לו תקנה ואין לו אחיזה בחיים, כל אוצרות הכסף והזהב אינם מועילים להושיעו ולרפאותו ממחלתו ואפילו יתאספו כל מלכי העולם לשנות את טבעו ולעשותו גדול, אין מה שיועיל בעדו ויעזור לו.

בזיון ומיהו זה? זהו נבוכדנצר בעצמו הוא שהשפיל את עצמו, הוא שביזה את עצמו, הוא שנפשו לא ישרה בו, הוא התבייש מעצמו ונעדר היה משמחת החיים, הוא רגז על עצמו. **והכל בשל סיבה אחת ויחידה; מפני חסרון קטן שהיה בו; ש'היה קטן וכבד'**, מלך מושל בכיפה של העולם כולו ודבר קטן זה החסיר ומיעט ממנו את כל העושר והאושר שלו, מפני זה היה בעיניו

אמונה?

פניו) ואסור לשתות יין כל ימות החול' ('עירובין' מג). ולבסוף, אין אנו מכינים את עצמנו כלל לקבל פניו. מוכח מזה, שהאמונה בביאת המשיח, קטנה היא למאד וא"כ, כל דבורנו אודות משיח צדקנו הוא מן השפה ולחוץ ולבנו בל אתנו. וזהו מה שכתוב בתורתנו הקדושה בעת שאמרה שרה אמנו שלא צחקה והאמינה לדברי המלאך **ענה לה: "לא פי צחקה"** ברור לי ומובטח שלא האמנת לדברי המלאך ואף שלא מצינו שנענשה על כך. **והטעם;** משום שעמדו לה צדקותיה, אבל אנחנו קטני ערך, מי יודע עד כמה תגדל ח"ו מידת הדין עלינו, על שלא היתה האמונה בביאת המשיח, אמונה שלמה באמת. ולפי זה, אחי ורעי, נראה אנחנו באיזה מצב אנו נמצאים בימינו אלה. כלל ישראל טובע בים של צרות בכל ארצות פזורינו, קדושת התורה הקדושה יורדת מיום ליום בעונותינו הרבים באופן מבהיל ומכל צד עומדים עלינו לכלותינו, בגזרות ופקודות נוראות, הדור החדש מתחנך ללא תורה ואמונה ונעשים בנים כחשים לה' ולתורתו. ואם ימשך מצב כזה עוד כמה שנים, מי יודע לאיזה מצב נגיע והשכל מחייב שלא יתארך עוד זמן ביאת משיח צדקנו ובידינו למהר הגאולה על ידי שנשוב בתשובה שלמה ונכין את עצמנו בתורה ובמעשים טובים. וה' הטוב יתן בלבנו ובכל כל עמנו ישראל, לשוב בתשובה שלמה לפניו ונזכה לגאולה שלמה במהרה בימינו אמן. ('חפץ חיים') ■

סימן לבנים'. וכל מה שאירע לאבותנו אירע לנו וע"כ לענ"ד גם מאורע זה סימן לנו ומרמז על **'עקבתא דמשיחא'** בזמן שיגיע העת שיתגלה כבוד ה' בעולם ע"י ביאת המשיח, בודאי ימצאו אנשים מגדולי ישראל, שיהיו במקום הנביאים מלפנים. ויזרוזו להמון ישראל שיתחזקו באמונה וישובו בתשובה וגם יעוררו את העם להכין עצמם בתורה ומעשים טובים לביאת משיח צדקנו. ומרמזת לנו תורתנו הקדושה, כי בעת ההיא ימצאו אנשים קטני אמונה, שלא יאמינו לדברי המוכיחים, כמו שמצינו בגלות מצרים **שכתוב: "נלא שָׁמְעוּ אֶל מִשְׁחַת מִקְצֵר רִיחַ וּמַעֲבֹדָה קָשָׁה"** ('שמות' ו) על זה בא רמז בתורתנו הקדושה, **שיהיה לקב"ה תרעומות עליהם ויאמר: "הֲמִמְּנֵי יִפְלֵא פֶל דְּבָר"** ('ירמיה' לב) וע"כ מרמזת לנו תורה"ק בקצרה את הויכוח הגדול שיהיה ב'**עקבתא דמשיחא'** שכל אחד ואחד יאמר שאיננו מסתפק חלילה באמיתת אפשרות הגאולה, רק שמסתפק על זמן הגאולה מתי תהיה. **אבל הלא מקרא מפורש הוא: "וּפְתָאם יְבוֹא אֶל הַיְכָלוֹ הָאֲדוֹן אֲשֶׁר אַתֶּם מְבַקְשִׁים** (משיח בן דוד) **וּמְלַאֲךְ הַקְּרִית אֲשֶׁר אַתֶּם חֹפְצִים** (אליהו הנביא) **הֲנֵה כָּא אָמַר ה' צְבָאוֹת"** ('מלאכי' ג). ולפי זה היה צריך להיות עכ"פ ספק על כל יום שמא יבוא בו. ומצינו שכזה נפסק להלכה בגמרא **שהאומר: "הריני נזיר ביום שכן דוד בא" מותר לשתות יין בשבתות ובימים טובים.** (שטרודים) הם בצרכי שבת. ולא יוכלו אז לקבל

"ותצחק שכה בקרבה לאמר אחרן בלתי היתה לי עֲדָנָה" ('בראשית' יח יב) כמו שרה אמנו מלפנים, כן אנחנו תמהים ומתפלאים, אחרי שנות נדודינו כי ארכו קרוב לאלפים שנה, היתכן שיוולד שוב עמנו וישוב לתחית עולמים כמקדם. **אבל התורה משיבה: "הֲיִפְלֵא מֵה' דְּבָר"** 'דבר זה' לא נאמר **אלא; "דְּבָר".** **וכן הנביא אומר בשם ה': "הֲמִמְּנֵי יִפְלֵא פֶל דְּבָר"** ('ירמיה' לב). **ללמדנו בא; ששום דבר לא יפלא ממפליא לעשות. ובמאמרו בורא ומחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית וגם אנחנו נגאל מהר וישיב שופטינו כבראשונה ויחדש נעורינו וישיבנו לארצנו. במאמרו "חזוק האמונה" שנדפס בשנת תר"ץ מפרש הדברים היטב ביתר ביאור וכה המה דבריו הקדושים שמה; 'וכאשר התבוננתי היטב בפר' זו קשה לי טובא; הנה ידוע לכל כי כל תיבה ותיבה מתורתנו הקדושה, קדושתה גדולה למאד. וכולן מנויות וספורות מהקב"ה נותן התורה וע"כ לכאורה יפלא; למה האריכה התורה כל כך בספור זה, לספר גנותה של שרה אמנו, לומר שהיתה מקטני אמונה ולא האמינה בדברי המלאך וגם כל הויכוח של הקב"ה עם אברהם ועם שרה, שהיא אמרה שלא צחקה והוא אמר שצחקה, מאד קשה להבין הדבר כפשוטו. ואמרתי: **"בודאי ענין גדול נרמז בפרשה זו" עד שהאיר ה' את עיני לבאר הענין הזה; 'מעשה אבות****

חליבה

לבזות עצמו בעמידה בפתח ביתו של איש זה הידוע בכל העיר כקמצן גס רוח ועם הארץ. **השיב לו הגאון בחיוד:** "כידוע, האדם הוא בחיר הבריאה בעולם ובכל זאת כשעליו לחלוב את הבהמה, הוא כורע ברכ לפניה..." ('בני ציון') ■

רבי יחזקאל לנדא זצ"ל בעל ה'נודע ביהודה'; שפעם הלך עם אחד מנכבדי העיר לקבץ נדבות למטרה חשובה ביותר. וכאשר הגיעו לביתו של אחד מעשירי המקום אחז המלוה בזרועו של הרב **ואמר לו: "סבור אני שאין זה לכבודו של רבנו**

"וישתחו אברהם לפני עם הארץ" ('בראשית' כג יב) אברהם אבינו כשנזקק להשיג טובה מעם הארץ חלק לו כבוד ואף השתחוה לפניו. **בענין זה מספרים על הגאון**

פרשת 'חיי שרה'

"וַיֵּצֵא יִצְחָק לְשׁוּחַ בְּשׂוּדָה... וְהָנָה גַּמְלִים בְּאִים"

כל אחד רואה בחוץ את פנימיותו

את רבקה במידת גמילות חסדים דוקא? מסביר זאת רבי זלמה אפרים מלונצ'ק בפירושו 'כלי יקר'; חז"ל אמרו; 'כלה שענינה יפות אין כל גופה צריך בדיקה' (תענית' כד.). 'כלה שענינה יפות' אפשר לפרש במשמעות של מידת החסד. כלומר; כלה הנוהגת עם הבריות בעין יפה וגומלת חסדים עם הזולת. משום כך בדק אליעזר את רבקה במידת גמילות חסדים ומתוך דבקותה במידה זו עמד גם על שאר מידותיה הטובות.

"ויקם אברהם מעל פני מתו ויזכר אל בני תת לאמר" (בראשית' כג ג)

הסביר הגאון רבי ירוחם ממיר זצ"ל; "ויקם... מעל פני מתו" שהשכיח מלבו את אבלו וצערו בבואו לדבר עם בני אדם, מפני כבוד הבריות. היה זה לפני כמאה שנה; בחור ישיבה צעיר כבן תשע עשרה שב לעירו ל'בין הזמנים' לחופשת הקיץ ומצא שם אברך צעיר שנישא לפני כשנה לבת המקום והתגורר בבית חמיו אישיות קורנת וכובשת, דמות למופת אברך ת"ח שבקיאותו נרחבת ועיונו מעמיק. בן הישיבה היה סר לביתו לפלפל עמו בדברי תורה ולהעפיל במחיצתו בנתיבות מחשבה. ערב אחד עלה למעונו ומצאו לומד כדרכו שמחו בדברי תורה ולפתע באה חותנתו של האברך, עמדה בפתח והסתכלה לעברם בהקפדה ראה האברך והתעלם ממבטה והמשיך בשיחתו בשלות נפש ובפנים קורנות כדרכו נסוגה החותנת ועברו כמה דקות ושוב החותנת בפתח ומבטה זועף כפלים והחתן רואה ואינו משים לב שבה החותנת ונבלעה באפלולית המסדרון. השיחה נמשכה בנועם והחותנת מציצה שוב, עיניה כשיפודים והאברך משוחח באדיבות ובשלוה עד שהשיחה הסתיימה בשעת לילה מאוחרת ובן הישיבה שב לביתו. למחרת בתפילת שחרית נודעה בבית הכנסת הבשורה כי לאברך נולדה הלילה בתו הבכורה והוברר כי כל אותה עת, במשך כל השיחה, ישיבה הרעיה על המשבר בחדר פנימי וניתן לשער את סערת רוחו של האברך ודאי היה עצבני כדרכם של העומדים להיות אבות ודאי

הגדלות האמיתית היא; כאשר הכפופים לו מעריצים אותו בלבם, בתוכם. וזהו שנאמר; "נְשִׂיא אֱלֹקִים אַתָּה בְּתוֹכֵנוּ" בלבנו פנימה. ('צוף דבש')

"וינחם יצחק אתרי אמו" (בראשית' כד טז)

שבור ורצוץ הגיע הרה"ק מנחם מנדל זיע"א רבה של זדונסקא לפני הרה"ק השרף מקוצק זיע"א בתו היחידה נקטפה בצעירותה והוא לא יכל להתגבר על צערו. נתן לו הרבי שלום והקשה קושיא בגמרא, השיב לו ע"כ רבי מנחם מנדל והשרף הקשה על פירוש רש"י והשיב לו ע"כ רבי מנחם מנדל וכך הרבי הקשה ורבי מנחם מנדל תירץ. כשסיים אמר לו השרף; "אם הגמרא צודקת ורש"י צודק ובעלי התוספות צודקים, בודאי שגם הקב"ה צודק". רק אז התנחם הרב...

"ותרד העינה ותמלא כדה ותעל" (בראשית' כד טז)

דרשו חז"ל; "ותמלא כדה" מכאן שלא שאבה, אלא המים היו עולים לקראתה. שהרי לא נאמר לשון שאיבה. והנה בפעם השניה שנתנה לאליעזר וגמליו נאמר; "ותרד עוד אל הכאר לשאב" ('שם' כ) מכאן שהמים לא עלו לקראתה והיא הוצרכה לשאוב. אומרים חז"ל; בפעם הראשונה, כיון שנטלה לצורך עצמה נעשה לה נס והמים עלו לקראתה. אולם בפעם השניה כיון שנטלה מים לשם מצות גמילות חסדים לא נעשה לה נס והמים לא עלו לקראתה. ומכאן רואים; שכמה שטורחים יותר במצוה כך חשובה היא לפני השי"ת כדי להרבות שכר לעושיה, ככתוב; 'לפום צערא אגרא' ('אבות' ה כג). ('קדושת לוי')

"ותרץ העקב לקראתה ויאמר הגמליאני נא מעט מים מפדך" (בראשית' כד יז)

שואלים חז"ל; מדוע בדק אליעזר

"נאברהם זקן בא פנימים" (בראשית' כד א)

אומר רבי צדוק הכהן מלובלין זצ"ל; לא זו בלבד שהתורה היא הדבר היקר ביותר בעולם אלא היא הקנין האמיתי היחיד שבאים איתו לעולם האמת. 'מעשה בחבר אחד שהיה בספינה עם פרקמטיון הרבה. היו אומרים לאותו חבר: "היכן פרקמטיא שלך?" היה אומר להם: "פרקמטיא שלי גדולה משלכם". בדקו בספינה לא מצאו לו כלום. התחילו שוחקים עליו... נפלו עליהם לסטים שללו ונטלו כל מה שנמצא בספינה, יצאו ליבשה ונכנסו למדינה לא היה להם לא לחם לאכול ולא כסות ללבוש. מה עשה אותו חבר? נכנס לבית המדרש, ישב ודרש. עמדו בני המדינה כשראו שהוא בן תורה מרובה ונהגו בו כבוד גדול ועשו לו פסיקתו כהוגן וכראוי בגדולה ובכבוד. התחילו גדולי הקהל לילך מימינו ומשמאלו וללוות אותו. כשראו הפרקמטיון כך באו אצלו ופייסו ממנו ואמרו לו: "בבקשה ממך, עשה עמנו טובה ולמד עלינו זכות לפני בני העיר שאתה יודע מה היינו ומה אבדנו בספינה. בבקשה ממך, עשה עמנו חסד דבר להם אפילו על הפרוסה שינתן לתוך פינו ונחיה ולא נמות ברעב". אמר להם: "הלא אמרתי אליכם שפרקמטיא שלי גדולה משלכם?! שלכם אבד ושלי קיימת". הוי; "פי לקח טוב נתתי לכם" ('משלי' ד ב) ('תנחומא' 'תרומה' ב)

"שתה וגם גמליך אשקה" (בראשית' כד יד)

"גם גמליך אשקה" כי ראוי לשואל שישאל פחות מצרכו שלא להטריח וראוי לנדיב שיוסיף ויעשה לשואל די מחסורו או יותר' ('ספורנו')

"נשיא אלקים אתה בתוכנו" (בראשית' כג ו)

יש רבים המשתררים על הציבור ומתמנים ראשים ונשיאים עליהם. אבל

גנזי המלך דברים הטעונים גניזה

"ניצא יצחק לשוח בשדה"
(בראשית' כד סג)

הגמרא אומרת; **'יצחק תקן תפילת מנחה שנאמר: "ניצא יצחק לשוח בשדה לפנות ערב"** (בראשית' כד) **ואין שיחה אלא תפילה, שנאמר; "תפלה לעני כי יצטף ולפני ה' ישפך שיחו"** (תהלים' קב) (ברכות' כו:). **אומרים חז"ל;** שתפילת מנחה סגולה למצוא את הזיווג ולהתחתן. שהרי כתוב על יצחק שהיה בן ארבעים שנה ועדין לא נשא אשה שכן כולם חששו להתחתן אתו שהרי היה עולה תמימה. אבל מיד לאחר שתקן תפילת מנחה מצא את רבקה ולקחה לאשה. ולכן בחור או בחורה שמחפשים את זיווגם שיקפידו להתפלל תפילת מנחה שהיא כאמור סגולה להתחתן והקב"ה ימציא להם את זיווגם בקרוב. **ובענין תפילת מנחה מסופר על סוחר אחד;** שבא לפני ראש הישיבה הגאון מו"ר ועטרת ראשנו הרב עזרא עטיה זצ"ל **ואמר לו:** "שהוא מלוה כסף לאנשים אך שכח למי הלוה". **שאל אותו הרב:** "אתה מתפלל מנחה?" **ענה לו אותו סוחר:** "לא, אבל אני מתפלל ערבית שתים". **אמר לו הרב:** "תתפלל מנחה והכל יסתדר". והנה רק התחיל אותו סוחר להתפלל מנחה וכבר נזכר בבעל חוב הראשון ועד שסיים את תפילתו כבר נזכר בכל הרשימה של החיבים לו. **חזר הסוחר אל הרב ואמר לו:** "שאכן הסגולה של תפילת מנחה פועלת". **אמר לו מו"ר:** "סימן שאתה לא מתפלל מנחה אלא חושב רק על הממון...". (בני ציון) ■

עמה. והנה כאשר נושא יצחק אבינו את עיניו מה הוא רואה? גמלים באים **כפי הכתוב; "וישא עיניו וירא והנה גמלים באים"** לומר לך שיצחק אבינו היה באמת קדוש ופרוש וכל מה שראה מאורחת הגמלים שנשאה את רבקה ונערותיה היה; **"גמלים באים"**. ועתה בואו נדלג לפרשת וישלח' שם מסופר שיעקב הכין לעשו דורון שלם בשביל לשבר את עיניו אותו רשע. והתורה הקדושה מפרטת שיעקב שלח לעשו; עזים ורחלים, גמלים ופרות... **כפי הכתוב: "ויקח מן הבא בידו מנחה לעשו אֶחָיו. עֲזִים מְאֹתִים וְתְלָשִׁים עֶשְׂרִים רְחֵלִים מְאֹתִים וְאֵילִים עֶשְׂרִים. גְּמָלִים מִיְּנִיקוֹת וּבְנֵיהֶם שְׁלֹשִׁים פְּרוֹת אַרְבָּעִים וּפְרִים עֶשְׂרֵה אֶתְנֵת עֶשְׂרִים וְעֶזִים עֶשְׂרֵה"** (בראשית' לב) ולבסוף לאחר כל העדרים הללו, יעקב אבינו שם את הנשים והילדים אחרונים **כמו שכתוב: "וישא יעקב עיניו וירא והנה עשו... וישם את השפחות... ואת לאה וילדיה אחרנים ואת רחל ואת יוסף אחרנים"** (בראשית' לג א). ומכל זה מה עשו רואה? דוקא את הנשים **כמו שכתוב: "וישא את עיניו וירא את הנשים ואת הילדים"** (בראשית' לג ה) הנה, מכל המשלחת הכבודה הזו של בעלי החיים צדו עיניו רק את הנשים והילדים. "יודעים אתם למה?" **שאל הגה"צ מרדכי דרוק:** "כי זה עשו! שכן עשו שבתוך תוכו הוא שקוף ומשוקף טמא ונבזה, כשהוא מביט הוא רואה מבין כל מאות בעלי החיים רק את הנשים, כי זה הוא!... אבל יצחק, שהוא עצמו קדוש בצורה אמיתית **רואה רק; "גמלים באים"**. הגם שהיו רכובים עליהם רבקה ונערותיה. **לומר לך;** אדם רואה מה שהוא בפנימיותו, את מה שהוא חושק לראות". (בני ציון)

בקש לומר תהלים למען האם והעובר, בקש להיודע מה שלומה ומה אומרת המילדת והאם הלידה קרובה?! לכן באה החתונת ובקשה לרמוז שיש לסיים את השיחה ואין זו השעה המתאימה והיא צדקה. **אבל כשהאדם עולה לשמים בבוא עתו הוא נשאל: 'המלכת את הברך בנחת רוח'?** (בריתא דחיבוט הקבר' ד). **'המלכת'** צריך להחשיבו כמלך. אם היה המלך משוחח אתך האם היית משלחו מעל פניך? והוא, המשיך את השיחה בנחת רוח... מקרה זה הותר חותם כה עז בנפשו של בן הישיבה עד שהחליט לצאת בדרכי האברך. עזב את ישיבתו, ישיבת טלז ונסע ללמוד בקלם, בית היוצר של תנועת המוסר, מקום למודו של אותו אברך. וכשפרסם את ספרו 'יסודי הדעת' יסודות בעקרי ההשקפה הנכונה, מצא לנכון לפרסם בהקדמתו את הספור כדי להכיר תודה לאותו אברך שגילם בעיניו את תנועת המוסר, את השליטה המוחלטת של האדם על רוחו למען כבוד הזולת. **שמו של האברך רבי ירוחם ממיר זצ"ל. (הרב שלום מאיר וולך שליט"א)**

"ניצא יצחק לשוח בשדה לפנות ערב וישא עיניו וירא והנה גמלים באים"
(בראשית' כד סג)

על הכתוב; "וישא עיניו וירא והנה גמלים באים" אמר פעם המגיד הירושלמי הגה"צ ר' מרדכי דרוק זצ"ל; רצונכם לראות ולהבין מהו הפירוש של; אדם רואה את מה שהוא! **בואו וראו;** הנה בפסוק הנ"ל כתוב שיצחק יוצא לשדה ומרחוק מגיעה רבקה רכובה על גמל ונערותיה

היכן לשכון

ואף על פי כן יבחר להתאכסן בבית אחד מפרוטי העם, אות וסימן מובהק הוא כי המלך חש הערכה רבה לאותו אדם שעמד לו בעת צרה". **כן הוא הנמשל; בנביא נאמר: "ונלוו גוים רבים אל ה'... ונשכנתי בתוכך"** (זכריה' ב טו) הקדוש ברוך הוא בחר לשכן את שמו בקרב בני ישראל ואם תאמר כי עשה כן מחמת ההכרח ואין מקום אחר, על כך **אומר הנביא: "ונלוו גוים רבים אל ה'"** יש עמים רבים ובכל זאת; **"נשכנתי בתוכך"**. (משל למה הדבר דומה) ■

ולא הורגל באורחים כגון אלה יצא מגדרו מרוב התרגשות הן לא בכל יום זוכה כפרי לכבוד כזה. שנים אחר כך עדין סיפר הכפרי כי המלך בכבודו ובעצמו בחר להתאכסן בצל קורתו... "שוטה שכמוך" **אמר פקח אחד:** "וכי מעלה אתה בדעתך כי המלך מרצונו בחר להתאכסן במאורתך? אין זאת כי אם בלית ברירה מפני השלג מצא המלך מסתור בצל קורות ביתך המטים לנפול...". "אכן" **המשיך הפיקח:** "אם יזדמן המלך לעיר הגדולה אשר בה טירות וארמונות לרוב

נשא המגיד מדובנא את משלו; מלך אחד נסע בראש פמליה גדולה במסע ארוך באמצע המסע החל לרדת שלג כבד והסוסים משכו אך בקושי את העגלות המפוארות השלג התחזק מרגע לרגע והחשש התגבב ללבבות כי עד מהרה ישארו על אם הדרך. לפתע ראו מרחוק אורות של בתי כפר קטן, דחקו בסוסים והללו במאמץ אחרון הצליחו למשוך את השיירה אל הכפר, שם פנו כולם אל האכסניה הפשוטה שבמרכז הכפר. האכסנאי שהיה איש פשוט וגס

מרבינו מרן בעל 'אילת השחר' שליט"א 'פרי חיים'

"נרית גדולה ותזק מפרק הרים"
(מלכים' א יט יא)

בימים אלו כאשר 'חיל ורעדה יאחזון' בארצות הברית מפני הרוח סערה, פנו לרבינו מיקורי העיר ליקוואד: "מה חובתינו להתחזק לקראת הסערה הגדולה המאיימת על מדינתנו?"

השיב רבינו: "להתחזק בשמירת השבת!"

וכשנשאל: "באיזה פרט בעיקר?" אמר:

"בענין טלטול" ופירש דבריו; "שהרבה פעמים מטלטלים ברחובות העיר בלי לבדוק אם יש עירוב כדין ויש לבדוק היטב את הדברים". וסיים בברכה: "שלא יארע נזק לשום יהודי"

היכן אדם גר בביתו או במקום החשך?

כאשר עוסקים בשיעור הקבוע אצל רבינו במס' 'עירובין' פרק ג', לא נח רבינו מלתמוה: "האיך יתכן שיהודי שיש לו בביתו כל טוב, בשר ודגים וכל מטעמים ומניח חתיכת לחם או תבלין... כשיעור ב' סעודות בסוף התחום, אנו אומרים שדירתו היא במקום העירוב ולא בבית שלו, הרי בביתו יש לו הכל ושם מונח חתיכת מאכל במקום חשך ושוממה ואיזה סברא היא שעזב את ביתו ודירתו היא שם?"

"והתינה אם 'תחומין דרבנן' י"ל; שקבעו כן אף שהוא נגד הסברא. אבל למ"ד 'תחומין דאורייתא' האיך יכול להיות כזה דבר?" וצ"ע.

מי בודק את העירוב?

סיפר רבינו: "כי בעיירה בריסק היה אביו הרב נח צבי זצ"ל ממונה לבדוק את העירוב והיה נוסע כל ערב שבת עם סוס ועגלה סביב העיר לבדוק אם העירוב תקין והרבה פעמים היו צריכים לתקן את העירוב מפני השקאצים – נערים גויים שהיו מקלקלים את העירוב בכונה. ואפילו בשבת עצמה היה קורה שהיו מקלקלים הגויים את העירוב והיו צריכים לקרוא לגוי שהיה יודע לטפס על עמודי חשמל (עם נעלים מיוחדות) שיתקן את העירוב.

והיות שהחמין – הצ'ולנט של בני העיר היו מונחים בתנור האופה, כשהיה העירוב מקולקל היו מבקשים מגוי שיביא את החמין לבית".

וזכורני; לפני כשלושים שנה שהיה רבינו בא לפעמים עם כמה מתלמידי הישיבה קטנה פוניבו' לבדוק את המקומות הצריכים תיקון בעירוב השכונתי שמסביב לישיבה עם בתי פוניבו'.

(ורבינו לעצמו מקפיד; שלא להניח בשבת שום דבר בכיסו אפילו בבית כפי דעת הגר"א; **'דכל דבר שנחשב הוצאה, אין לעשותו בשבת אפילו בבית'** וזה נכלל בתקנה שצריך למשמש בכיסו בערב שבת. ולכן גם אינו חובש בשבת את המגבעת על הכיפה בתוך הבית, היות ומקפיד שלא לצאת לרחוב עם כיפה תחת הכובע.)

מתעסק בהוצאה

סיפר רבינו: "שאל הגאון רבי שלמה ברמן זצ"ל את מרן החזו"א זצוק"ל: "למה כשנקרע העירוב באמצע השבת יוצאים להכריז שלא טלטל, הרי גם אם יטלטלו אי"ז אלא **'מתעסק'** (שבת' קנז): והיו רק **'מתעסק'** בדרבנן?" וסיפר; "במקום תשובה נתן לו החזו"א – כמין סטירה!"

ונשאל רבינו: "מה באמת התשובה על השאלה?" ואמר: **'ד'מתעסק'** שייך במקום שחסר לו ידיעה בחפצא של הדבר, כגון; **'נתכון להתוך את התלוש ותלש את המחובר...'** (פסחים' לג). אבל כשכל הנידון הוא חילוק בדין י"ל; דלא שייך על זה שם **'מתעסק'**.

וממילא; כיון שהחילוק בין רשות הרבים לרשות היחיד הוא חילוק בדין ופעמים שאין הבדל בדבר הנראה לעין כגון; **'לבוד וגוד אחית'** ('עירובין' ט). נמצא שכל החילוק הוא רק בדין; אם זה נחשב רשות הרבים, או רשות היחיד וזה לא נחשב **'מתעסק'**."

ממשמש בכיסו ומתפלל?

'אדם עשוי למשמש בכיסו בכל שעה ושעה ואינו מסיח דעתו מהן' (ב"מ' א:). **קשה:** "א"כ האיך מותר לאדם להתפלל שמונה עשרה כשיש מעות בכיסו? הרי הוא כל הזמן ממשמש בהן ואין דעתו על התפילה?"

רבי אברהם זצ"ל לא נס ליהו...

כשנכנס לרבינו הגאון רבי בנימין רימר שליט"א והזכיר: "שהיה יבלחט"א עם הגאון המופלג רבי אברהם גנחובסקי זצ"ל בישיבת טשיבין" אמר רבינו מיד: "הרי רבי אברהם היו לו הרבה היכי תמצא..."

וסיפר רבי בנימין שליט"א: "שלפני כמה שנים נגנב סכום כסף מחדרו של רבי אברהם והיה תמה; הרי כבר עשרות שנים הוא כאן ולא נגנב ממנו כלום ולמה כעת אירע כזאת? ועשה 'חשבון הנפש' שביקש ממנו אדם א' סכום זה ולא נתן לו (כפי שהכריע בדעתו הגדולה) ואמר: "שכנראה זה עונש על שלא נתן לו" ומיד שלח לאותו אדם סכום זה. והוסיף: "שכיון שנכשל ב'**נלפני ענר'** (ויקרא' יט יד) במה שגרם לגנב להיכשל ב'**לא תגנב'** (שמות' כ ג) תהיה הצדקה הזאת כפרה על החטא.

והעיר רבינו: "דאין איסור **'נלפני ענר'** כשאינו עושה שום מעשה וכאן לא עשה כלום ולא שייך לקרותו **'נלפני ענר'**. וגם בדיבור שייך **'נלפני ענר'** אבל בלי לעשות כלום אי"ז **'נלפני ענר'** וא"צ כפרה."

עוד סיפרו לרבינו: "שפעם אחת המתין בתור למונית שירות לנסיעה מבני ברק למסור שיעור בישיבה בירושלים והיתה השעה מתאחרת ונתן לו אברך אחד את תורו שהיה מהראשונים, כדי שרבי אברהם יוכל להספיק להגיע בזמן לשיעור.

ורבי אברהם בחוששו לחלול השם, נעמד והכריז לכל הממתנים בתור: **'נהייטם נקים מה' ומישקאל'** (במדבר' לב כב) פלוגי נתן לי את מקומו בתור". והתפעל רבינו מזה.

אמנם לגופו של דבר עורר רבינו: "מהו האיסור לעקוף את התור, דאין שייך לכוללו באיסור גזל, דאין שם גזל על זמן, א"כ מה הוא האיסור?"

(ובמאמר המוסגר כששומע רבינו שאומרים: "גזל שינה" אומר: "דאין שייך על זה כלל שם 'גזל', רק זה נכלל באיסור; **'אונאת דברים'** (רש"י ויקרא' יט לג) כיון שמצערנו במה שמפריע לו לישון". ולא בא ח"ו להוריד מחומרת האיסור, רק להגדרתו הנכונה). ■

אור המילניום שד' ההסתדרות 246 מפרק חיפה יום ראשון כו' חשוון 11/11/12
קרית אתא פתיחת שערים ב-20:00 תחילת התוכנית ב-20:30 כניסה 10 שקל
© כל הזכויות שמורות לארגון "שופר"
שידור חי באתר 'שופר' WWW.SHOFAR.TV

עכוב הגאולה

המלך: "תסדף בקרב היקלף". שבשמים; "בְּקֶרֶב הַיְקָלָף" בתוך היכולותיו של השי"ת רואים שהכל חסד ורחמים. כך גם בענין הגאולה; יתכן שבהיותו בעולם הזה סבר הנצי"ב זיע"א כפי שכולם חושבים; שעיכוב הגאולה אינו אלא מצד הדין, אך יתכן בהחלט שכאשר הגיע להיכל העליון ראה כי העיכוב נובע מכח הנהגת החסד של הקב"ה ולפיכך הבין; שאין לדחוק את הקץ. ('בני ציון') ■

לא הגיע? השיב לו התלמיד: "כתוב; 'דְּמִינוּ אֱלֵקִים תְּסַדֵּף בְּקֶרֶב הַיְקָלָף' (תהלים' מח י) וכונת הדברים היא; שבעולם הזה נראים לנו מקרים רבים כאילו הם נגזרים מכח מידת הדין על זה נאמר; 'דְּמִינוּ אֱלֵקִים' שנדמה לנו שהכל כדין. אבל כאשר באים לעולם האמת מתבהרת התמונה ואז מתברר שאותם דברים אשר נראים בעולם הזה כדין, אינם אלא חסד ורחמים. ועל כן אומר דוד

הרב מ. ישר זצ"ל סיפר; שלאחר פטירת הנצי"ב מוולוז'ין זצ"ל, שבמשך ימי חייו הרבה לדבר על ביאת המשיח, היתה בקרב תלמידיו תחושה עזה כי רבם יפעל בודאי בשמים לבואו של המשיח במהרה. אולם משחלף פרק זמן נכבד לאחר פטירתו והמשיח עדין לא בא שאל אחד מצעירי התלמידים את אחד המבוגרים שבהם: "כיצד ניתן להסביר את העובדה שלמרות הכל המשיח עדין

בס"ד
פרנסה ורווח \$
דרושים רכזי פעילות,
לעסק מושלם מהבית.
לא מכירות!
054-6283245

יצא דיסק לעיני ר' יחיא זכריה יצחק בן עוואד זצ"ל
 מגילת אסתר
 תפילות לימים הנוראים
 נביאים וכתובים
 חמישה חומשי תורה
 קינות ותפילות לתשעה באב
 ניתן להשיג במשרדי 'שופר' רח' מתתיהו 10 ב"ב 03-6777779

חלוקה חינם

הנושאים הכי חמים
מהרצאותיו של הרב אמנון יצחק שליט"א
 וכן ניתן להעביר רצועות MP3 לנגנים
 או להשיג בארגון 'שופר'
 רחוב מתתיהו 10, ב"ב בין 10:00-18:00
 להזמנות בטלפון:
03-6777779

WWW.SHOFAR.TV
10,000,000
דקות צפיה בחודש
ארגון לפצת יהדות
הצטרפו גם אתם
03-6777779

בס"ד

ארגון 'שופר' מתכבדים להודיעכם
על תוכנית הנופשים החדשה לשנת התשע"ג

בהשתתפות הרב אמנון יצחק שליט"א
ורבנים נוספים במלון מדיסון *** דלאקס
רח' העליה 17 נהריה

שבת פרשת	מסלול	תאריך
פרשת וישלח	ששי-מוצ"ש	ט"ז כסלו 30/11/12
פרשת וישב	ששי-מוצ"ש	כג' כסלו 07/12/12
פרשת מקץ	חמישי-מוצ"ש	א' טבת 14/12/12
פרשת ויגש	ששי-מוצ"ש	ח' טבת 21/12/12
פרשת ויחי	ששי-מוצ"ש	ט"ו טבת 28/12/12
פרשת שמות	ששי-מוצ"ש	כב' טבת 04/01/13
פרשת וארא	חמישי-מוצ"ש	כט' טבת 11/01/13
פרשת בא	ששי-מוצ"ש	ז' שבט 18/01/13
פרשת בשלח	ששי-מוצ"ש	י"ד שבט 25/01/13
פרשת יתרו	ששי-מוצ"ש	כ"א שבט 01/02/13
פרשת משפטים	חמישי-מוצ"ש	כ"ח שבט 08/02/13
פרשת תרומה	ששי-מוצ"ש	ה' אדר 15/02/13
פרשת כי תשא	חמישי-מוצ"ש	י"ט אדר 01/03/13
פרשת ויקהל פקודי	ששי-מוצ"ש	כ"ו אדר 08/03/13
פרשת ויקרא	ששי-מוצ"ש	ד' ניסן 15/03/13
פרשת צו	חמישי-מוצ"ש	יא' ניסן 22/03/13

ההרשמה בשעת התשלום לתשומת ליבך:
 כל ביטול שיתבצע לאחר שבוע מן ההרשמה כרוך בעמלת ביטול הרישום בימים א-ה
 בין השעות 09:00 - 15:30
03-6777779
 שלוחה 557/516
 בברכה,
 'שופר- ארגון להפצת יהדות'

בס"ד

עצרת התעוררות

במלאת שלשים של ר' יחיא זכריה יצחק בן עוואד זצ"ל
אביהם של הרבנים אמנון ואורי יצחק שליט"א
חתקיים באולמי 'קונטיננטלי רחוב בני ברק 21 בני ברק
יום חמישי א' כסלו 15/11/2012 בשעה 20:00 בערב

במעמד הרבנים החשובים:

<p>הרה"ג ליאור גלזר שליט"א הרה"ג מרדכי בונים זילברברג שליט"א הרה"ג אברהם שלמה ליבוביץ שליט"א הרה"ג אמנון יצחק שליט"א הרה"ג אורי יצחק שליט"א</p>	<p>הרה"ג מסעוד בן שמעון שליט"א הרה"ג שמעון שרייבר שליט"א הרה"ג יגאל כהן שליט"א הרה"ג שלמה רביבו שליט"א הרה"ג יוחאי חנאסב שליט"א</p>
--	--

שידור חי באתר 'שופר' WWW.SHOFAR.TV

ביום ששי בשעה 07:30 בבוקר עליה לגילוי מצבה ב'הר המנוחות' בירושלים 'חלקת התימנים'.
 אוטובוס יועמד למעוניינים לעלות ולחלוק כבוד למנוח (לגברים בלבד)
 מארגון 'שופר' רחוב מתתיהו 10, בני ברק. לתיאום מראש: 050-6500666